

ALEX GRAFIX GALLERIA

Keskustie 25, Hämeenkoski
Psykiatrin vastaanotto
Kuvataidetta, kirjoja

Uutuuskirja, josta puhutaan! **JOHANNEKSEN PORSAA**

2000-luvun kovin satiiri
Keskuspankissa 30 euroa
postitse 35 euroa

SYNAPTORI

Jokaisena päivänä, Carpe diem, versio 421

Versio 275 oli parempi? Vai 399 huonompi? Versio 486 tulee olemaan paras, se oikea!

Säikeitä olen pyöritellyt, sanoja vaihtanut 15 vuotta. En jokaisena päivänä, muutaman kerran vuodessa.

Tyytymättömyys johtuu perfektionismista? Todellinen syy veivaamiseen: Versiot eivät olleet hyviä. Antiikin roomalaiset osasivat. He sanoivat carpe diem....

Jokaisena elämäsi päivänä
jätät taaksesi eiliset
suuntaat huomisiin

Eilisten huoneet
Naurua ja valoa tulvivat
kylminä hytisyttivät,
pimeinä pelottivat,
ikkunasta näit vain sumua

Eilisten ovista sisään
et astu koskaan enää
Ei ole mitään, mistä luopuisit

Valmiina avaat huomisen oven
Muuten joudut kaaokseen
Kaaos tulee kumminkin
kuin tuho jumalille

Ole mikä olet, tee mitä teet,
pieneen hetkeen
hiukan vaikutat

Luovu eilisistä
Heitä huomina,
Elä tätä päivää,
joka ainoastaan
aidosti on omasi
Carpe diem!

Tunnuslause

On elettävä elämää
niin kauan kuin mahdollista,
kunnes ei ole,
esimerkiksi, jos kuolee.

Synaptori nro 6/2022 sisältö

**Influenssa
ja korona**
sivu 2

**Rokotteiden
ilot ja ongelmat**
sivu 3

**Kahden lääkärin
koronat**
sivu 4

Onko vaarallista?
sivu 5

Vanhus ja meri
sivu 6

Keskuspankki
sivu 7

Kirjailmoitukset
sivu 8

Pieni kirjakauppa
sivu 9

Päätoimittaja
Jyrki Joensuu

Käyntiosoite
Keskuspankki
Keskustie 25
16800 Hämeenkoski

Postiosoite:
jyrki.joensuu@jkoensuu.fi

Aivosumu on osuva nimitys, vaikka sitä on vaikea kuvata täsmällisesti. Mielen maisema on epäselvä, ajatukset tahmeat, yksityiskohdat sotkuiset, hämärät. Sumu!

Influenssa ja korona

Koronaviruksesta on julkaistu tuhansia uutisia. Niissä kerrotaan sairaalapotilaiden lukumäärät, ja mainitaan koronaan kuolleet Suomessa ja maailmalla.

Koronaviruskuolemat ovat tilastoissa osittain virheellisiä, koska niihin on laskettu kuolemat, jotka seuraavat 30 päivän kuluessa tartunnasta. Koronan sairastanut voi saada taudin, jolla ei ole tekemistä koronan kanssa. Tässä käytän viruksen eri muodoista vain sanaa korona.

Monimuotoinen korona

Kaikki vakavat sairaudet eivät ylitä uutiskynnystä. Mikä tekee koronaviruksesta kiinnostavan? Epidemian laajuuden ohella on muita erityispiirteitä.

Tauti on tavattoman mo-

nimuotoinen, ja siitä jaettua tietoa on jatkuvasti täytynyt korjata. Minä sain käsityksen, että kyseessä on lievä, flunssankaltainen virustauti. Pahimmillaan korona on verrattavissa influenssaan, joka on vuosien mittaan tullut tutuksi.

Influenssa ja flunssa

Influenssasta puhuttaessa täytyy aina muistaa, että se ei ole ”flunssa”. Influenssarokotuksesta ei pidä käyttää nimitystä ”flunssapiikki”.

Flunssat tulevat ja menevät nenää niistäen, mutta influenssa on vakava tauti.

Influenssavirus muuntuu jatkuvasti. Viruksen pintarakennetta kuvataan kirjaimilla H, N ja numerolla. Esimerkiksi H2N2 oli kuuluisan Espanjantaudin aiheuttaja.

Influenssaepidemiat alkavat jostain päin maailmaa. Ihmisten liikkuminen maasta toiseen levittää epidemiaa. Maailmanlaajuiselle epidemialle, pandemialle lentomatkaileu tarjooa loistavat edellytykset, niin influenssalle kuin koronalle.

Influenssan oireet ovat useimmiten saman tyyppiset, mutta vain vanhuksille hengenvaaralliset. Koronaan sairastuneiden oireet vaihtelevat suuresti. Joku potee koronan jopa huomaamattaan. Jotkut kuolevat. Espanjan tautiin, influenssaan kuoli 20-30 miljoonaa ihmistä. Erikoista oli nuorten ja hyväkuntoisten suuri osuus. Silloin 100 vuotta sitten väestössä ei ollut huonokuntoisia vanhuksia, koska perussairaat kuolivat ennen vanhuuttaan.

Virukset muuttuvat ja matkailevat

Mitä enemmän virukset liikkuvat maailmassa, sitä suuremmat mahdollisuudet niillä on kehittää uusia muotoja. Koronavirusten tyyppisiä on kuvattu kreikkalaisilla kirjaimilla. Keväällä 2022 maailmaa valloitti omikron.

Vain äärimmäisen tiukat matkustelun rajoitukset estävät uusia korona-aaltoja. Keski-ikäinen rutto levisi sisämaassa vuorokaudessa 10-30 km, koska se oli hevoskyydillä taitettu päivämata.

2000-luvulla koronavirus matkustaa päivässä 10 000 kilometriä lentomatrustajan elimistössä. Matkalainen on oireeton viruksen kantaja. Testaaminen ei estä taudin levittämistä, sillä testi antaa negatiivisen tuloksen sairauden alkuvaiheissa.

Rokotteiden ilot ja ongelmat

Rokotteet tekevät vastustuskykyiseksi taudinaiheuttajia kohtaan. Ensimmäiset rokotteet influenssaan kehitettiin vuosikymmeniä sitten. Ne eivät olleet perin tehokkaita. Influenssaviruksen muuntelusta johtuen valmistetaan joka vuosi erilaisia rokotteita.

Koronarokotteet saatiin käyttöön nopeasti, mutta hyöty on epämääräinen. Suurimmat toiveet ovat romuttuneet, kun monet rokotetut ovat sairastuneet.

Aluksi luultiin kahden rokotuksen tuovan immuniteetin. Ei toiminut. Nyt puhutaan riskiryhmien rokottamisesta neljästi. Tällä menolla rokotuksia pitää antaa muutaman kuukauden välein.

Koronataudin oireet

Oireiden kirjo on laaja, normaalista olotilasta kuole-

maan. Vaikeusastetta lisäävät korkea ikä, diabetes, verenkiertoelinten sairaudet ja ylipaino. Mutta: 98-vuotias huonokuntoinen sukulainen sairastui juuri koronaan, eikä ollut moksiskaan. Koronassa säännönmukaisuudet eivät toimi, ja sen vuoksi selkeää käsitystä on vaikea saada.

Varmaa on, että korona ei ole pelkästään hengityselinten tauti! Se on koko elimistön tulehdus, ja elintointojen häiriöt ovat laajat.

Keuhkot vaarassa

Keuhkoissa ja keuhkoputkissa tulehduksen voimakkuus vaihtelee. Jollakulla esiintyy ohimenevää yskää. Toisella korona vaurioittaa keuhkoja pahasti, ja rintakehän röntgenkuva näyttää karsealta. Keuhkokuume voi tappaa potilaan hoidosta huolimatta.

Veren hyytymistekijöiden häiriöt osoittautuivat monien kuolinsyyksi ennen kuin siihen löytyi hoito.

Korona leviää myös hermoston, ja silloin se on neurologinen sairaus. On ajateltu, että korona vanhentaa aivot ennen aikojaan, mutta yleensä aivotulehdus paranee.

Hajuaistin hermosolut ovat yhteydessä aivoihin. Hajuaisti heikentyy tai jopa katoaa. Koska makuaisti perustuu hajuaistiin, maistaminen heikentyy. Ihminen kompensoi menetyksen ahmimalla makeaa.

Pitkä korona, long covid

Valtaosa tartunnan saaneista paranee parissa viikossa. Voimakkaita oireita saaneilla parantuminen voi pitkittyä. Jos toipumiseen menee yli

kolme kuukautta, kyseessä on long covid, pitkä korona.

Myös sen oirekirjo on moninainen. Hengitysoireet, yskä ja ehkä hengenahdistus jatkuvat. Heikottaa ja väsyttää. Voi tuntua hermosärkyjä ja kipuja.

Sydänlihastulehdus on harvinainen, mutta rytmihäiriöt tavallisia.

Vaikka potilas on sairas ja voimaton, tutkimuksissa selkeitä syitä ei löydy. Sairasloman perusteet puuttuvat, mutta työkyky on surkea.

Pitkän koronan maailmanlaajuiset tutkimustiedot täydentyvät jatkuvasti. Aloin kirjoittaa tätä artikkelia heinäkuussa. Nyt on 5.11. ja edelleen pitäisi tehdä muutoksia.

Keväällä 2022 pähkäiltiin, mahtaako long covidia olla. Syksyllä tiedän, että kyllä se on.

Oireet kietovat ihmisen ahtaaseen olotilaan, kärsimyksen luolaan. Ulkomaailmaan yhteydet vähenevät. Normaali elämä tuntuu kaukaiselta toiveelta. Aleksin monotypia.

Kahden lääkärin koronat

Psykiatri ja patologi ovat eläneet yhdessä 53 vuotta.

Psykiatri sai kaksi koronarokotusta. Hän tapasi vastaanotoilla tartunnan saaneita potilaita, jotka eivät käyttäneet hengityssuojaa. Hän pysyi terveenä...

Patologi otti kolme rokotusta. Eräänä päivänä hän sai flunssan...

Miksi ihmisistä käytetään ammattinimikkeitä? Uusimman villityksen perusteella potilailla ei ole enää sukupolua!

Vaarallinen aviovuode

Patologi aivasteli ja yski koko yön. Psykiatri nukkui vieressä pahaa aavistamatta.

Pitkä avioliitto oli luonut ajatuksen että ”jaamme kaiken”. Niinpä patologi jakoi koronankin elämänkumppanilleen. Sitten hän niiskutteli kolme päivää ja jatkoi elämäänsä terveenä. Koronatesti oli positiivinen. Sen pituinen se korona.

Psykiatri urvahti niin, että tuskin jaksoi kävellä. Yskimisessä vauhtiin päästyään hän yski kuukauden. Testi oli positiivinen.

Ensimmäiset viikot psykiatrin yskä jatkui taukoamatta ja tuotti valtavat määrät limaa. Sitkeitä ysköksiä hän nimitti liimaksi. Psykiatrin yleisvointi oli surkea. Hän ei pysynyt pystyssä, joten vietti sängyssä yöt ja päivät. Vuoteen reunalla istuen oli helpompi hengittää. – En jaksa enää, hän parahti. Erehtyi. Psykiatri oli myös yleislääketieteen erikoislääkäri. Hän hankki 5-6 lääkettä. Välillä piti ottaa kortisonia, joka helpotti hengitystä ja sekoitti päin.

Kaikkea ikävää

Psykiatrin päätä särki riivastusti viikon, ja aivot olivat epäkunnossa. Hän ei kyennyt keskittymään mihinkään, ja muisti toimi pätkien. Tutut sanat ja nimet olivat hukassa.

Mieliala oli luokkaa 2 asteikolla 0-10. Älyllinen toiminta katosi. Hän yritti kirjoittaa, mutta tuotti vir-

heitä enemmän kuin asiaa. Synaptorin numerot jäivät tekemättä. Oho! Paljastin potilassalaisuuden. Ei väliä.

Söin monta omenaa päivässä. Alkoholia ei tippaakaan. Viinimarjamehua kului litrakaupalla. Naama punotti turpeana höyryhengityksen polttamana. Paino putosi. – En ole koskaan ollut näin sairas.

Sairaalaan? Ei sentään!

Patologi - 40-vuotisen kokemuksensa oikeuttamana - käski minut sairaalahoitoon.

Keuhkokuume oli ilmiselvä, ja kunto hälyttävän huono.

Kieltäydyin sairaalasta: – En tarvitse lisähappea, ja veromaksajien rahatkin säästävät.

Todellisuudessa minua hirvitti, kun patologi suositeli sairaalaa. Tiesin missä patologin potilaat hoidetaan, kylmiössä. – Ruumishuone! Ei käy. Sinnittelen kotona!

Pitkä korona

Kärsimysteni kruunuksi tuli podagra, klassinen kihti! Elimistö oli kuivunut kuu-

meessa hikoillessa? Runsas omenoiden syönti esti uraatin poistumista? Kihti lähti, mutta korona jatkui. Tämä on pitkä korona.

Väsymiskohtaukset kahdesti päivässä pakottavat levolle. On tosi kamalaa, jos en pääse. Keskittymiskyky katoaa ja päänsärky iskee.

Synaptorit ja uusi pakinkirja viivästyivät. Luottamustehtävissä tuli poissaoloja. Yrityksen kehittämishanke täytyi perua.

Positiivista on, että potilaan rooliin joutuminen on aina lääkärille opiksi.

Kuva kovasta päänsärystä. Aleksin kynäruiskun tuotantoa 1990-luvulta. Väsymyskohtauksiini liittyy migreeni.

Onko vaarallista?

Iholle luomia syntyy elämän varrella jatkuvasti. Jotkut niistä ovat vaarallisia, syöpäkasvaimia. Toiset ovat vaarattomia, esimerkiksi vanhuuden rasvaluomet, jotka poistetaan teräväreunaisella kauhalla.

Pelätyin ihosyöpä on melanooma. Yleensä se on nimensä mukaisesti tumma, mutta on myös vaaleita melanoomia.

Tämä voisi olla melanoo-

ma, koska luomialueen vasemmalla puolella on punotusta. Mutta keskiosan pinta on hauras, ja se on tyypillistä viattomalle vanhuuden seborrooiselle keratoosille, rasvaluomelle.

Väri voi tummua ja muuttua jopa mustaksi. Tyypillisesti rasvaluomi on niin pinnallinen, että sen voi raapaista pois. Rasvaluomia on joskus sankoin joukoin vartalolla.

Jos riskin ottaa, joskus se toteutuu

Työtapaturomissa tunnetaan 1:10-sääntö. Jos ilmaantuu 10 läheltä-piti-vaaratilannetta, todennäköisesti joskus sattuu yksi konkreettinen tapaturma.

Jos työntekijöille sattuu 10 pientä tapaturmaa, kerran joku saa ison vamman, kuolemantapaukseen asti.

Vaarattomat läheltä-pititapaukset kuvastavat riskialttiutta. On yhdentekevää, onko tuo suhdeluku tarkka. Pääasia on riskien muuttuminen tapauksiksi ajan kuluessa.

Jänisten joulupöytä

Synaptoreiden Vaaran paikka-jutut ovat aina ajankohtaisia. Vaaran paikkojen teemanumero löytyy Arkistosta 13/2020 ja 14/2020 välistä.

Sattuu muutakin kuin henkilövahinkoja. Runsaslumisena talvena 2021/2022 korkeat nietokset tarjosivat jänöpupuille pääsyn omenapuiden kuoriin käsiksi (hampaiksi).

Jänikset luulivat, että kiltit ihmiset virittivät heille joulupöydän. Olisi epäkohteliasta jättää herkulliset kuoret syömättä.

Piittaamaton puutarhuri

Omenapuiden istuttaja ei ollut kiltti, vaan tyhmä. Jänikset olivat aikaisemminkin murhanneet hänen omenapuun taimiaan. Luuliko hän,

että seuraavat taimet kasvavat rauhassa?

Puutarhuri jatkoi riskinot-

toa ja jätti uudettaimet suojaamatta. Keväällä näkymät olivat kalseat. Papanoita

erottui hangella kiitoksena pupuilta.

Kukkatalon palossa kuvataiteilija Alekski Joensuu menetti ainutlaatuisia teoksiaan. Näyttelytila oli vakuutettu ja taiteilijalla oli kotivakuutus. Molemmat vakuutusyhtiöt eväsivät korvaukset.

Nuori omenapuu ei kestä kuorensa kaluamista. Jänikset jättivät papanoita:
- Kyllä se vielä kasvaa, kun saa lannoitusta.

- Kolmas kerta toden sanoo! omenoiden ystävä räyhäsi. - Minä olen se joka määrään. Laitan suojaverkot.

Vanhus merellä taistelee, seniori rannalla ruikuttaa

Silmäilin työhuoneeni kirjahyllyä. Erottui silmiin ohut, keltakantinen kirja. Tänä päivänä mokomalla tittelillä varustettua kirjaa ei julkais-taisi.

Kirja on Ernest Hemingwayn Vanhus ja meri. THE OLD MAN AND THE SEA, ilmestyi 1952.

”Hän oli vanha mies”

Vinoksi luettu keltakantinen nidos oli 11. painos, Tammi 1966.

Ensimmäiset sanat: Hän oli vanha mies ja kalasteli yksinään soutuveneellä Golf-virrassa.

Ei päästy alkua pitemmäl-le, kun lukijalle heitettiin hirvittävät sanat, ”vanhus” ja ”mies”. Ikähysterian ja sukupuolihysterian epidemiat raivoavat Suomessa pahem-pina kuin korona.

Kirjan viimeinen lause: Vanhus näki unta leijonista.

Alun ja lopun välissä lukee kymmeniä kertoja VANHUS. Kuvittelin, miltä vaikuttaisi,

jos kirjassa toistuvasti lukisi IKÄÄNTYNYT HENKILO tai SENIORIVENEILIJÄ. Nauratti.

Vanhus on vanhus

En käytä hömppänimityksiä vanhuksista. 74-vuotiaana olen vanhus. Olen vanhuudesta iloinen, koska monta kertaa olen ollut vähällä kuolla.

Hemingwayn kirjan vanhuksella oli kaveri, poika, joka joskus tuli mukaan kalastamaan. Hän puhutteli vanhusta ”ukoksi” tai sanoi ”vaari hyvä”.

Kuvittelin kirjan modernisointia: ”Seniori sanoi huomattavasti vähemmän ikääntyneelle kalastusyhteis-työhenkilölle...”

Kovakalloisia haikaloja

Vanha kalamies ei marise vuosien runtelemaa oloaan, paitsi silloin, kun hait tulevat pala palalta repimään ja syömään hänen suurenmoisen saaliinsa. Nuorena, voimis-

saan hän olisi teilannut hai-rosvot niiden uudessa veneen vierelle. Vanhuksen isku ei tappanut haita, vaikka osui sitä päähän.

Maailmankirjallisuuden klassikkoa en enemmälti selitä tai analysoi.

Nykyaikaa analysoin. Kie-lenkäytössä keinotekoiset, sievistelevät muotisanat ilmentävät todellisuuden vie-roksuntaa. Todellisuuden välttelyyn motivoi pelko. Vanhus-sanan pelkäämisen ymmärtää, kun tarkastelee eri elämänvaiheissa ihmisen nimikkeitä.

Mitä on tulevaisuus?

Vauva. Mitä hänellä on edes-sään? Lapsuus.

Lapsi. Mikä on hänen tule-vaaisuuteensa? Nuoruus.

Nuori? Hän etenee aikui-suuteen.

Aikuinen? Hänestä tulee turvallisesti keski-ikäinen. Se on pitkä jakso elämässä. Jos vaarallista kummellusta ei satu, keski-ikä kestää 40

vuotta. Jatkuvuutta kerrak-seen.

Kaikkina elinvuosinaan ihminen vanhenee. Mistä syystä häntä ruvetaan oudosti nimittämään ikääntyneeksi tai senioriksi? Miksi ei sanota asiallisesti vanhus? Tähän saakka häntä on aina ikänsä mukaisesti nimitetty?

Elämä pelon vallassa

Syy uudissanojen käyttöön on pelko, kuoleman pelko.

Nuoremmilla ihmisillä on edessään tulevaisuus, elämän jatkuminen uuteen vaihee-seen.

Ollaan realisteja ja rehelli-siä. Vanhuksen rooli ja siihen kuuluva nimitys seuraavassa elämänvaiheessa on vainaja. Se tosiaasia tuntuu monista niin hirveältä, että keksitään mitä hyvänsä nimityksiä, jot-ta ei tarvitsisi ”vanhuksena” ennakoida omaa kuolemaa. Uskokaa tai ei: Myös seni-orit ja ikäihmiset kuolevat aikanaan.

Aleksis Joensuu akvarellin kesäyössä kalastelee suomalainen vanhus.

Neljässä tilassa on vaihtuva, monipuolinen taidenäyttely. Valkoisessa laatikostossa on grafiikan vedoksia selailtavaksi. Jos vedoksen ostaa, sen voi kehystä oman makunsa mukaan. Kehys antaa teokselle sävynsä.

Ryhmät kokoontuvat keskustelemaan kirjoista, taiteesta ja ihmismielen ihmeellisyydestä.

Hämeenkosken Keskuspankki

Suomesta on puuttunut USA:n Fed:n kaltainen vaihtusvaltainen keskuspankki. Asia on justiainsa korjattu. Syksyllä 2022 perustettiin Hämeenkosken Keskuspankki.

1980-luvulla kirkonkylässä oli neljä pankkia. Vuonna 2022 ei yhtään. Niinpä perheyrittäjä J&K Joensuu Oy vuokrasi Osuuspankin entiset liiketilat ja perusti Keskuspankin. Lahden Alex Grafix

Gallerian liiketila myytiin syyskuussa.

Pankkiholvista ei heru rahaa, mutta kyllä rahaa otetaan vastaan, kun kävijät ostavat kirjoja ja kuvateoksia. Tutustumiset kuvataiteeseen ja

julkaisuihin sekä viihtyminen tiloissa ovat maksuttomia.

Paikassa toimii myös Eeva Sammaliston kirppis.

Taidekirjojen valikoimassa riittää tutustuttavaa.

Vierailijat voivat rauhassa lueskella kirjoja ja tutustua julkaisuihin, joita ei löydy muualta. Sähköpiano soi tilaisuuksissa.

Screeneillä tiedotetaan Keskustien kulkijoille. Valomainokset asennetaan piakkoin.

Yhteystiedot

Käyntiosoite Keskustie 25, 16800 Hämeenkoski
 Postiosoite Ajomäentie 18, 16800 Hämeenkoski
 Puhelin 040 - 96 11 580
 jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi

Janne Valkeeniemi on monella tavalla kriittinen teos. On mahdotonta sanoa, mitä se eniten kritisoi. Lääketieteen käytäntöjä, sairaanhoitojärjestelmässä johtamisen surkeutta vai päähenkilön holtittomuutta. Halusin saada lukijan ajattelemaan ja hyväksymään elämän ja ihmisten ristiriitaisuuden. Päähenkilössä se ilmenee vastakohtaisina ominaisuuksina, jotka tekevät hänestä erinomaisen lääkärin ja mahdottoman retelöitsijän. Vaikea tyyppi saa aikaan hyvää juuri siksi, että hän ei ole helppo kumppani eikä kunnon ihminen. Mukavinta palautetta sain lukijalta, joka raportoi: Luin kirjaa junassa ja nauroin niin, että meinasin penkiltä pudota. Ihmiset katsoivat kummissaan. Huumori ja traagisuus yhdistyvät. Itkin teosta kirjoittaessa joissain kohdin. 689 sivua, sidottu, 30 euroa.

Valkeeniemen **arkistot avautuvat** kirjoitin heti ison kirjan jälkeen. Muuan lukija valitti Janne-kirjan suurta kokoa. Vastasin: Okei, teen pienen ja helpon. Kirjan pakinat ovat kilttejä. 144 sivua, nidottu, 5 euroa.

Teneriffan Kissat on ystävällinen kirja, Horatiuksen satiiri tai menippolainen satiiri. Kirjassa on viisi tarinaa, jotka kiertävät kohtaloissaan ja yhdistyvät lopussa. Kissakirjan pääasia on kuvitus, jonka Alekski Joensuu uurasti neljän vuoden kuluessa. Lopputulos on karhea kuin elämä. 164 sivua, 160 kuvaa, 30 euroa.

Johanneksen Porsaat kirjoitin kesästä talveen 2021.

Possukirja on juvenaalinen satiiri. Ilkeys on niin yliampuvaa, että vain hölmöt ottavat kirjan vakavasti, ja hölmöistä, joita kirja on tulvillaan, ei kannata välittää. Tyhmät ymmärtävät joka tapauksessa väärin. Ei sille mitään voi. Se on siinä mielessä sääli, että kirjan perimmäinen sanoma on ilkeyden vastakohta. Kansikuvassa lekottelee pääministeri Sakari Johansson, valtakunnan poliittista johtoa pyörittävä urossika. 155 sivua, sidottu, 30 euroa.

Alex Gرافix Galleria on Hämeenkoskella Pankissa
Puh 040-96 115 80.
Kirjoja voi tilata postitse 5 euron toimitusmaksulla.

Hämeenkosken Keskuspankki, myös pieni kirjakauppa

Olen kasvanut kirjojen parissa. Äiti työskenteli myyjänä Hämeen Kirjakaupassa Tampereella. Hän toi kotiin uutuuskirjoja libristikappaleina, joita kustantajat lähettivät myyjille tutustuttaviksi. Libristikappaleista puuttui kirjan loppuosa.

Kirjakaupassa töissä

1950-luvulla jouluostosten raahaaminen kotiin oli hankalaa. Autottomat asiakkaat usein ostivat kirjansa kaupassa, mutta jättivät kotiin kuljettamisen kaupan tehtäväksi.

Minulla oli ilo polkupyörälähetinä toimittaa jouluostoksia asiakkaiden koteihin. Lumituiskussa hommassa oli seikkailun makua.

13-vuotiaana sain ylennyksen jouluapulaiseksi. Tungos kirjakaupassa oli uskomaton. Onneksi olin solakka, ja puikkelehdin täpötäydessä kaupassa kätevästi.

Olin tehokas kirjojen myyjä. Olin näet etukäteen lukeut joulusesongin kirjat. Asiakkaat eivät useinkaan tienneet, mitä oikeastaan halusivat, vaan: ”Isälle jokin kirja lahjaksi...”

Tein muutamalla kysymyksellä isästä psykoanalyysin, ja ostajalle ehdotin juuri tälle isälle sopivaa kirjaa. Ostaja oli onnellinen ja osti saman tien sopivia kirjoja muillekin sukulaisille.

Moitteet johtajalta sain antaessani asiakkaille alennuksia. Kokemusta minulla oli talvella mustanmakkaran ostamisesta Tammelan torilta ja kesällä raparperin torimyynnistä. Niissä bisneksissä oli tapana pyöristää hintoja, mutta kirjojen hinta oli se mikä oli. - Vaikka asiakas ostaisi kymmenen kirjaa,

alennusta ei saa. - Selvä.

Kirjojen rakastaja

Pispalan ahtaassa ja kodikkaassa kirjastossa olin vakiasiakas kansakoulun ekaluokalla ja myöhemmin koulujeni ja kaupunginosien kirjastoissa. Saksassa tein työrupeaman 19-vuotiaana ja hämmästykseni Tampereen kokoisessa kaupungissa ei löytynyt yleistä kirjastoa.

Kaikkialla olen poikkeillut kirjakauppoihin. Akkiä tunti niissä vierähtää, ja ulos en pääse ostamatta kiinnostavaa teosta. Esimerkki on Donald Trumpin kirja Think Big, jonka satuin nappaamaan, kun Trump oli menestyvä presidentti. Suomessa ihmeteltiin, onko hän hullu. Psykiatrille Trumpin kirja tarjoaa vastauksen. Ks Synaptori 19/2020: Ajattele isosti.

Kirja-alan myllerrys

Janne Valkeeniemi ilmestyi 2018. Tärkeimmän kirjani kustansi J&K Joensuu Oy.

Sitten vaan, kirjoja maailmaan!

Olin puulla päähän lyöty, kun paljastui, että kirjakauppoihin ei oteta kirjaani myytäväksi mistään hinnasta. Ehdotin, että osallistun mainoskustannuksiin tai tulen myymälään esiintymään. Ei käy. Mikään ei kelvannut.

Myös kirjastojen hankinnat on keskitetty.

Vika ei ollut kirjassa, vaan tekijässä. Vain nomenklatuuraan kuuluvien kirjailijoiden teoksia myydään. Akateeminen ja Suomalainen kirjakauppa ovat isojen kustantajien omistuksessa. Rosebud olisi vaihtoehto, mutta olin menettänyt toivoni.

Janne Valkeeniemi on hyvä kirja. Mutta ei ole merkitystä, onko kirja hyvä, keskinkertainen vai huono. Bisneksistä on kysymys, ja monopoli-asemaan pääseminen on etu. Miten monopolin murtaisin?

Tein Johanneksen Porsaata, niin rajun ajankohtaisen satiirin, että sitä ei voi jättää vaille huomiota.

Suuri suomalainen menestysromaani

